

Op 6 oktober 2023 is de internetconsultatie van de 'Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden' geopend. Het wetsvoorstel moet duidelijkheid geven over de vraag of iemand werkzaamheden verricht als werknemer of als zelfstandige (zzp'er). De kwalificatie van een arbeidsrelatie is jarenlang onderwerp van discussie. Op basis van huidige wetgeving spelen elementen als arbeid, loon en gezag (werken 'in dienst van') een belangrijke rol bij de vraag of er sprake is van een arbeidsovereenkomst. Met het wetsvoorstel wordt beoogd verduidelijking te geven aan het begrip gezag (werken 'in dienst van') door nieuwe voorwaarden in de wet op te nemen:

- A. werkinhoudelijke aansturing,
- B. inbedding in de organisatie, en
- C. werken voor eigen rekening en risico.

Mocht er na weging van de zogenoemde A-B-C factoren nog onduidelijkheid bestaan, dan is er een aanvullende categorie (C+) die moet vaststellen of een werkende zich in het economisch verkeer als werknemer of ondernemer gedraagt. Kort samengevat komt het erop neer dat naast 'gezag', ook 'werkinhoudelijke aansturing' en 'inbedding in de organisatie' kunnen wijzen op de aanwezigheid van een dienstverband.

Standpunt FNV Horecabond

Hoewel het wetsvoorstel geen volledige duidelijkheid verschaft over de weging van de factoren/voorwaarden en daarmee ruimte openlaat voor discussie, zijn we van mening dat het voorstel wel goede contouren lijkt te bieden voor het vaststellen van werknemerschap (of ondernemerschap). Wij zijn voorzichtig positief over het wetsvoorstel. We vinden het belangrijk dat er een goede balans is tussen werkenden op de werkvloer. In onze sectoren (horeca, catering, recreatie) werken werknemers en zelfstandigen op regelmatige basis met elkaar samen en is er een toename aan zelfstandigen. Onze visie op zelfstandige arbeid is schijnzelfstandigheid bestrijden en de positie van zelfstandigen versterken. We willen schijnzelfstandigheid bestrijden om concurrentie op arbeidsvoorwaarden (kostenverschillen en uitholling van de cao) te voorkomen en om het draagvlak van de sociale verzekeringen overeind te houden. De positie van zelfstandigen moet worden versterkt door een solidaire en dus voor iedereen betaalbare verzekering tegen arbeidsongeschiktheid, pensioenopbouw en recht op collectief onderhandelen.

Rechtsvermoeden

Het wetsvoorstel beoogt verder een civielrechtelijk rechtsvermoeden van werknemerschap te introduceren. Bij een uurtarief van minder dan € 32,24 gaat er een rechtsvermoeden van werknemerschap gelden. Het is aan de opdrachtgever (werkgevende) om dan aan te tonen dat er geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. FNV Horecabond vindt dit een positieve ontwikkeling. Het voorgestelde uurtarief is dekkend voor onze sectoren (horeca, catering, recreatie) en zal een goede houvast bieden aan werkenden (en met name kwetsbare werkers) bij het claimen van hun rechten op een arbeidsovereenkomst, naast al bestaande wetgeving (o.a. rechtsvermoeden uit artikel 7:610a Burgerlijk Wetboek).

Het afschaffen van het handhavingsmoratorium (voor de loonheffingen) biedt daarnaast een oplossing voor het tegengaan van schijnzelfstandigheid en biedt uitvoerende instanties mogelijkheden schijnconstructies aan te pakken.